

تشییع بی‌نظیر امام شهید امتﷺ، نه یک آیین خاک‌سپاری عظیم که رستاخیزی دینی، عاطفی و سیاسی بود که معادلات رسانه‌ای و روانی دشمن را در هم ریخت. حضور میلیونی ملت بزرگ ایران و عراق، با اشک‌های روان و بغض همراه با ندای انتقام بازدارنده، پیامی صریح به جهانیان داشت: «ما زنده‌ایم و تا ابد، بر سر پیمان خود می‌مانیم.»

آری کسی که در مسیر توحید و اهل‌بیت عصمت و طهارتعلیهم‌السلام گام بردارد و «فَاسْتَقِمْ کَمَا أَمَرْتُ» را نصب‌العین خود قرار دهد، مصداق آیه شریفه قرار می‌گیرد:

﴿وَأَلْفَ بَیْنٍ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنفَقْتَ مَا فِی الْأَرْضِ جَمِیعًا مَّا أَلَفْتُ بَیْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَکِنَّ اللَّهَ أَلَفَ بَیْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِیزٌ حَکِیمٌ﴾.

این چنین بود که خداوند منان ملت را به سمت قول طیب و صراط حمید مبعوث نمود.

﴿وَهَذَا إِلَى الْقَلِیْبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهَذَا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِیدِ﴾

ابعاد فراموش‌نشدنی این حماسه تاریخی

۱. **شکست پروپاگاندا و نمایش هیبت و اراده جمعی**
این تشییع، از منظر روان‌شناسی اجتماعی، «شکست کامل پروپاگاندا» بود. دشمنان با تمام توان رسانه‌ای کوشیدند تا این ملت را خسته و ناامید نشان دهند؛ اما ملت بزرگ ایران و عراق، با یک حضور بی‌نظیر، تمام معادلات ذهنی آنان را در هم ریختند. «هیبت یک امت متحد»، از هزاران موشک بالستیک، بازدارنده‌تر است.

۲. **پیوند اعتقاد و سیاست در یک قیامت دینی عاطفی**
در آن غبار گرم مسیر نجف تا کربلا و بغض فروخورده خیابان‌های تهران و مشهد و قم، تصویری از «قیامت عشق» به نمایش درآمد؛ قیامتی که در آن، عزت بر ذلت چیره می‌شود و مرگ، نه پایان که آغازی بر جاودانگی و استقامت [است]. این وداع، نه فقط از جنس گریه فرزند پدرازست‌داده و نه فقط از جنس مرید مرادزست‌داده و مانند آن، بلکه از جنس «آتش بصیرت» بود.

۳. **زنان مقاومت، بازتولید نقش زینب‌گونهعلیها‌السلام**

مادران و خواهرانی که با چشمانی گریان و دلی استوار، در صفوف مقدم ایستادند، نقش حضرت زینبعلیها‌السلام در کربلا را بازآفرینی کردند. این حضور، پیامی برای نسل دختران امروز است که عفاف و حضور اجتماعی، نه‌تنها منافاتی ندارند که موتور محرک تمدن‌سازی نوین اسلامی است.

۴. **انزوای راهبردی دشمنان**

این حضور بی‌نظیر، پوشالی‌بودن تحلیل‌ها و نظرسنجی‌های جعلی مراکز غربی را آشکار کرد. دشمنان تصور می‌کردند، با فشار اقتصادی و جنگ روانی می‌توانند ملت را از میدان به‌در کنند؛ اما این تشییع نشان داد که اراده ملت، از هر تحریمی عبور کرده و به یک قدرت نرم‌افزاری شکست‌ناپذیر تبدیل شده است.

۵. **تبدیل واژه شهادت به حماسه جمعی ماندگار**

امام شهیدﷺ با شهادت، به یک نماد وحدت مبدل شد. این تشییع، نحوه سوگواری را به یک آیین سیاسی دائمی بدل کرد؛ آیینی که ان‌شاءالله هرسال با شکوه و عظمت تکرار خواهد شد.

۶. **پیوند نسل جنگ و نسل امروز**

بی‌شک در این تشییع، هم نسل دیروز که طعم سنگر و جنگ تحمیلی را چشیده بود، حضور داشت و هم جوانانی که امام را تنها در کتاب‌ها دیده بودند. این اشتراک نسل‌ها، گسست نسلی را به چالش کشید و ثابت کرد که خاطره انقلاب، به یک هویت زنده و انتقال‌پذیر تبدیل شده است که از طریق عواطف دینی، نه فقط از طریق تاریخ‌نویسی منتقل می‌شود.

۷. **تولید امنیت روانی در برابر تهدیدات آینده**

این هیجان جمعی، یک واکسن ایمنی‌بخش برای جامعه ساخت؛ به‌طوری‌که پس از آن، هر تهدید خارجی، نه با وحشت که با یادآوری آن جمعیت عظیم، باطمینانه پاسخ داده می‌شود. مردم دریافته‌ند که تنهایی ایران در سیاست بین‌الملل، با چنین پشتوانه انسانی، به یک برتری راهبردی تبدیل می‌شود.

۸. **اعجاز رسانه مردمی در برابر رسانه جهانی**

درحالی‌که رسانه‌های بیگانه سعی در تحریف جمعیت داشتند، خود مردم با تلفن‌های همراه‌شان، راوی حقیقت شدند. این تشییع، نقطه عطفی در مقابله با روایت استعماری بود؛ جایی که تصاویر ارسالی مردم، قوی‌تر از صد شبکه معاند، حقیقت را به جهان مخابره کرد.

۹. **تحقق سیاست عزت در بستر عواطف ملی**

در این حماسه، هیچ شعار جناحی یا سیاسی خاصی جز شعار مرگ بر آمریکا و لبیک یا خامنه‌ای، انتقام و قصاص و ماندن‌ان شنیده نشد. این اجماع کم‌نظیر، نشان داد که سیاست استکبارستیزی ریشه در هویت ایرانی – اسلامی دارد و نه در یک گرایش سطحی زودگذر؛ به‌همین دلیل، پس از چهاردهه، همچنان زنده و پویاست

وظایف ملت و دولت به‌ویژه اهل علم و فرهنگ نسبت به این رویداد عظیم تاریخی

۱. **سبک زندگی علوی**

گرچه تشییع بدن مطهر آن عزیز بسیار باعظمت بود؛ ولی آنچه ماندگار است، پیروی از «سیره زیستن» اوست؛ همان توصیه‌ای که حسن‌الختمای بیانیه گام دوم انقلاب است.

واکاو‌ی رئیس انجمن اصول فقه از حماسه بی نظیرتشییع پیکر امام شهیدﷺ

رستاخیزی دینی که معادلات دشمن را در هم شکست

مقدمه: تشییع پیکر امام شهید خامنه‌ایﷺ، فراتر از یک آیین عظیم سوگواری و خاک‌سپاری، رخدادی بود که در همان لحظه، در سپهر سیاست و دیانت، معنا و کارکردی نو یافت؛ این رستاخیز عظیم دینی، عاطفی و سیاسی، شکستی راهبردی برای روایت‌سازی‌های رسانه‌ای دشمن رقم زد. از این منظر، این حماسه را باید تجلی پیوند ایمان و بصیرت مردم دانست؛ پیامی روشن و قاطع به جهانیان که نشان داد، ملت‌های ایران و عراق، همچنان بر پیمان خود با آرمان‌های الهی استوارند.

استاد سیدصادق محمدی، رئیس انجمن اصول فقه، استاد درس خارج فقه و اصول و نایب‌رئیس مجمع عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، در یادداشت پیش رو، ابعاد این حادثه تاریخی و پیامدهای آن را در عرصه‌های روان‌شناسی اجتماعی و انسجام ملی مورد واکاوی قرار داده و بر ضرورت تبدیل این «عاطفه جوشان» به «اقدام راهبردی» تأکید کرده است. در ادامه، متن کامل این یادداشت را می‌خوانید.

۳. تبدیل عاطفه به اقدام

عاطفه‌ورزی چندروزه تشییع، اگر به تولید ملی و شکوفایی علم و فرهنگ منجر نشود، این تشییع عظیم در تشییع می‌ماند. هر شهروند، در هر شغلی (روحانی، کشاورز، معلم، مهندس، کارگر و کارمند) باید خود را «یک عنصر اثرگذار» در فرهنگ اصیل اسلامی ایرانی، اقتصاد مقاومتی و مانند بداند.

۴. **نظارت همگانی بر حافظان آرمان**

این تشییع به‌عنوان سرمایه عظیم، می‌تواند یک «سند بالادستی مردمی» برای همه مسئولان باشد؛ یک نظارت فعال مردمی بر عملکرد کارگزاران. هر جا انحرافی از خط امام شهید دیدیم، با تذکر خیرخواهانه و پیگیری قانونی و مانند آن، از سرمایه اجتماعی تشییع دفاع کنیم.

۵. **تربیت نسل آینده**

باید به فرزندان مان بیاموزیم که این جمعیت عظیم، تصادفی گرد هم نیامده بود؛ بلکه نتیجه «صداقت یک رهبر» و «اعتماد یک ملت» بود.

برای نسل کودک و نوجوان و جوان، با روایت‌گری درست نشان دهیم که پیام این تشییع، ادامه راه آبادانی ایران قوی است با امید و تلاش.

۶. **وفاق ملی و پرهیز از قطبی‌سازی**

این حماسه، متعلق به یک جناح یا گروه خاص نبود؛ بلکه «ملت ایران» بود که پای کار آمد. وظیفه ما این است که این سرمایه را به «سیاست‌بازی» تبدیل نکنیم. از هرگونه افراط‌گری، تخریب رقibای در خط رهبری، یا نسبت‌های ناروا به جریان‌های دیگر پرهیز کنیم. یاد آن شهید را پلی بسازیم برای «گفت‌وگوی ملی» و «همدلی فراجناحی»؛ تا ثابت کنیم که ایران عزیز، با همه سلیاق، زیر پرچم رهبری جمع می‌شود.

۷. **مدیریت حفظ دستاورد در برابر تحریف**

دشمنان درونی و بیرونی و جریان‌های معاند، به‌سرعت تلاش می‌کنند این رویداد را تحریف کنند. وظیفه ما، ثبت دقیق، مستندسازی تصویری بی‌نقص و انتشار روایت دست اول از زبان اقشار مختلف جامعه است. باید کاری کنیم که قفل هرگونه تحریف را برای همیشه بشکنند.

۷. **به‌روزرسانی آرمان‌ها پیام تشییع**

امام شهید، متعلق به یک‌دهه یا نسخه خاص نبود؛ او نماد یک امت بود. پس وظیفه داریم آرمان‌هایی را که او برایشان تلاش کرد، نه به‌شکل شعار که با زبان عمل برای آیندگان بازتعریف کنیم. باید نشان دهیم که راه او پویاست.

۸. **جهانی‌سازی پیام این حماسه**

تشییع عظیم امام شهید، برای تمام مردم

اگر از زمان مناسب بگذرد، بی‌اثر می‌شود؛ البته انتقام نباید در قالب واکنش‌های آنی و احساسی تعریف شود؛ بلکه باید در چهارچوب یک راهبرد بلندمدت طراحی گردد.

بنابراین انتقام در مورد این واقعه بسیار تلخ تاریخ، همراه با عقلانیت، متناسب با آن، در زمان مناسب و بازدارنده دائمی برای حوادث مشابه باشد و درکل به نظر بنده باید از بازدارنده‌های گذشته عبور کرد. موشک‌های نقطه‌زن و مانند آن در حد خود بازدارندگی بسیارخوبی بوده است؛ ولی به نظر می‌رسد، کافی نیست و به‌طور شفاف به نظر می‌رسد درحال حاضر با توجه حادثه شهادت سیدالشهدای انقلابﷺ باید در دکتربین هسته‌ای تجدیدانظر کنیم. مصادیق «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُوهِنُونَ بِه عَدُوَّاللّٰهِ وَعَدُوَّكُمْ» در هر زمان باید متناسب با بازدارندگی دشمن تعریف شود. و همچنین واردکردن هزینه‌های تاکتیکی هم نباید فراموش نشود و باید دشمن را از دکتربین تضعیف تدریجی ایران خارج کرد و این نمی‌شود، مگر اینکه راهبرد خود را تغییر دهیم؛ البته پیروی از مقام ولایت در همه زمینه‌ها به‌ویژه در مسائل کلیدی نظام، رأس امور و لازم‌الاتباع است. پیام رهبر معظم انقلاب در مورد انتقام نسبت به شهادت رهبر عظیم‌القدر انقلابﷺ لازم‌الاجراء است و این حق حاکمیت اسلامی است و نه امری فردی؛ زیرا تعرض به ولی‌امر، تهاجم به تمامیت امت محسوب می‌شود. اقدام لشکر اسلام باید متناسب، هوشمندانه و غافل‌گیرکننده باشد و لزوماً مقارن با اقدام دشمن نیست؛ بلکه لازم است در صورت لزوم، اقدام ایران قبل از اقدام دشمن باشد.

در پایان لازم است، عرض ارادت‌ی به آن امام شهید عزیز داشته باشم: ای روح بلند، ای رهبر و امام شهید، ای مجاهد نستوه و خستگی‌ناپذیر امت اسلامی، ای پدر تمامی آزادگان جهان، ملت ایران و عراق در کنار ما، با اشک‌ها و فریادهای «لبیک»، ارادت خود را به خون پاکت نثار کردند. این حضور بی‌نظیر، نشان داد که ملت اسلام راه تورا به‌عنوان راه حق و راه عزت و آزادی انتخاب کرده و با پیروی از حضرت آیت‌الله امام سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای (دام ظلّه‌عالی) تا تحقق اهداف تو از پای نخواهند نشست.

﴿وَأَخِرَىٰ تُجِئُونَهَا نِصْرًا مِنَ اللَّهِ وَفَتْحَ قَرِيبٍ وَبَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾
والسلام علی عبادالله الصالحین